

Sygn. akt I C 2139/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wojciech Modrzyński

Ławnicy : -----

Protokolant: st. sekr. sądowy Monika Falkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2013 r. w Toruniu

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko J. D.

o ochronę dóbr osobistych

1. Oddała powództwo,
2. Zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 360zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania,
3. przyznaje ze Skarbu państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Toruniu na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata A. M. kwotę 360zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) powiększoną o należną stawkę podatku VAT tytułem pomocy prawnej świadczonej powodowi z urzędu.

IC 2139/13

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w Toruniu wpłynął pozew A. W. przeciwko J. D. Redaktor Naczelnej Gazety (...) o ochronę dóbr osobistych. W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, iż został zniesławiony i obrażony w artykule zamieszczonym w powyższej gazecie i wniósł o zasądzenia na jego rzecz zadośćuczynienia w kwocie 40.000 zł. Zdaniem powoda dobór słów nastawiony był wyłącznie na wywołanie szoku i taniej sensacji, co niewiele miało wspólnego z dziennikarską rzetelnością. Powód dołączył artykuł w którym został zniesławiony do akt sprawy Sądu Rejonowego w G. IC 1346/12 i wniósł o przeprowadzenie dowodu z dokumentu.

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2013 roku Sąd Rejonowy w G. uznał się niewłaściwym do prowadzenia sprawy i przekazał ją zgodnie z właściwością do Sądu Rejonowego w C..

Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy w C. zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości i ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa. W ocenie pełnomocnika pozwanej złożony pozew nie odpowiada treści art. 187 k.p.c., co uniemożliwia merytoryczne odniesienie się do jego żądań. Pełnomocnik

pozwanej wskazała, iż w pozwie powód niezwykle lakonicznie wskazuje tylko, iż pozwana miała go obrazić, nie powołując przy tym zniesławiającej go publikacji.

Postanowieniem z dnia 8 października 2013 roku Sąd Rejonowy w C. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Toruniu.

Sąd ustalił, co następuje:

W jednej z gazet ukazał się artykuł zatytułowany „Pili, bawili się i zabili”. Autor artykułu opisał w nim zdarzenia w których doszło do śmierci 21 letniego mężczyzny podczas wieczoru kawalerskiego na (...). W treści artykułu autor wskazał, iż do tragedii doszło z piątku na sobotę w jednym z mieszkań na ul. (...) w C.. W mieszkaniu tym 5 mężczyzn świętowało wieczór kawalerski jednego z nich. Bawili się przy alkoholu i głośnej muzyce. Z treści artykułu wynika, iż między tymi mężczyznami a przechodzącymi obok bloku pijanym 19 i 32 latkami doszło do awantury i bójki. Pobici mężczyźni (19 i 32 latek) oddalili się z placu przed blokiem i powrócili wraz z młodą kobietą. Sforsowali drzwi do mieszkania, w którym odbywał się wieczór kawalerski. W mieszkaniu doszło do kolejnej awantury i bójki w wyniku, której jeden z ugodzonych nożem mężczyzn zmarł. W artykule nie wskazano żadnych danych osobowych osób uczestniczących w zajściu pozwalających na ich identyfikację.

Dowód: artykuł znajdujący się na k-4 akt SR w G.IC 1346/12

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Powód w pozwie w sposób lakoniczny wskazał, iż został zniesławiony artykułem, który dołączył do akt postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w G.w sprawie IC 1346/12. Pełnomocnik powoda w żaden sposób nie sprecyzował na czym miałyby polegać zniesławienie powoda, jakie treści artykułu naruszyły dobre imię czy cześć powoda.

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny (art. 24.k.c.)

Jak wynika z przytoczonych przepisów polskie prawo nie przewiduje zamkniętego katalogu dóbr chronionych prawnie. Tym niemniej aby dochodzić zadośćuczynienia za ich naruszenie, nie wystarczy samo wskazanie zdarzenia, które spowodowało to naruszenie, ale także powód musi wskazać jakie konkretnie dobra osobiste zostały naruszone. Przy wyjaśnianiu istoty dóbr osobistych i związanych z nimi praw osobistych dominujący jest pogląd wskazujący, iż przy ocenie czy doszło do naruszenia dóbr osobistych decydujące znaczenie ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ile to jaką reakcją wywołuje w społeczeństwie to naruszenie. Podkreśla się przy tym, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, którego ochrony domaga się osoba zgłaszająca żądanie należy brać pod uwagę całokształt okoliczności, a nie np. zwrot wyrwany z całej wypowiedzi. (tak Komentarz do Kodeksu Cywilnego. Księga pierwsza. Część Ogólna Stanisław Dmowski, Stanisław Rudnicki, uwagi do art. 23 k.c. Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2007).

Zgodnie z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Przepisy art. 23 i 24 k.c. konstruuja domniemanie bezprawności działania. W tej sytuacji na pozwanym ciąży obowiązek udowodnienia, iż jego działanie nie było bezprawne. Obowiązkiem powoda jest wykazanie, iż doszło do zdarzenia, w którym naruszone zostały jego konkretne dobra osobiste. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt omawianej sprawy wskazać należy, iż na powodzie ciążył obowiązek wykazania, iż artykuł zamieszczony w (...) naruszył jego konkretne dobro osobiste. Powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie uczynił tego.

Przede wszystkim wskazać należy, iż powód odwołał się do wyciętego artykułu prasowego podpisanego inicjałami (...). W żaden sposób nie wykazał, aby artykuł ten pochodził z gazety (...). Trudno w tej sytuacji przypisać ewentualną odpowiedzialność za artykuł redaktorowi naczelnemu gazety. Po drugie wskazać należy, iż artykuł do którego odwołuje się powód ma charakter faktograficzny. Autor artykułu bez podania danych osobowych osób uczestniczących w zajściu przedstawił przebieg zdarzenia do którego doszło w C. na ul. (...) w wyniku, którego jedna z biorących udział w zdarzeniu osób poniosła śmierć na skutek obrażeń zadanych jej nożem. Treść artykułu w żaden sposób nie pozwala na zidentyfikowanie osób biorących udział w zajściu. Powód nie wykazał w niniejszej sprawie jakie jego dobro osobiste zostało naruszone i która część artykułu zniesławia go.

W tej sytuacji powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu na podstawie powyższych przepisów. O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i zobowiązał powoda jako stronę przegrywającą proces do zwrotu pozwanej kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie ustalonej w oparciu o §10 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.460 tekst jednolity). O wynagrodzeniu pełnomocnika powoda orzeczono zgodnie z §11 pkt 2 w zw. z §19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461 tekst jednolity).